

1 Tijl Uilenspiegel als kunstschilder

2 *Tijl Uilenspiegel was een deugniet, die vrij als een vogel in de zestiende eeuw*
3 *door de Nederlanden en Duitsland trok en iedereen voor de gek hield met zijn*
4 *streken.*

5 Op één van zijn zwerftochten belandde Tijl aan in Hessen (midden Duitsland).
6 Daar hoorde hij dat de graaf van plan was de wanden van zijn ridderzaal te laten
7 beschilderen met al de heldendaden van zijn voorouders. “Wel,” sprak Tijl, “hoe
8 kan het zo mooi uitkomen? Ik ben toevallig kunstschilder van mijn vak; dat is net
9 een karweitje voor mij.”

10 Hij ging naar de Graaf en vroeg hem wat de taferelen precies moesten voor-
11 stellen en welke prijs hij ervoor wilde betalen. vervolgens zei Tijl: “Meneer de
12 Graaf, dat is nou precies het werk dat ik al voor verschillende hoge heren heb
13 verricht. Ik merk dat u royaal betaalt, dus ik neem het werk aan. U hoeft me pas
14 te betalen, als het werk af is, maar ik ontving wel graag een voorschot om verf
15 en andere benodigdheden te kopen.”

16 De graaf gaf een flink voorschot en Tijl kwam de volgende dag aanzetten met
17 twee knechten, die potten verf, kwasten en andere materialen in manden
18 droegen. “Ziezo, heer Graaf,” sprak Tijl, “het werk begint. Maar we mogen niet
19 gestoord worden: niemand mag de ridderzaal binnenkomen, zo lang wij nog
20 aan het werk zijn. Ik kan er nu eenmaal niet tegen, op mijn vingers te worden
21 gekeken.” De Graaf beloofde, dat niemand de kunstenaar en zijn helpers zou
22 storen, waarna Tijl met z'n twee **kornuiten** in de ridderzaal verdwenen.

23 En daar namen de drie heren het er van! Zij hadden lekker eten en drinken
24 meegebracht en deden zich daaraan flink te goed. Daarna gingen zij uitrusten op
25 de zachte divans, of speelden een gezellig spelletje kaart of dobbelden een uurtje
26 en vóór de avond viel gingen zij weg. De ridderzaal sloten zij zorgvuldig af en
27 voor zekerheid namen ze de sleutels mee.

28 De volgende dag kwamen zij weer terug, allerlei geheimzinnige rollen en
29 pakken en manden sjouwend. Ze vierden daar in die ridderzaal weer de hele dag
30 feest en deden af en toe een dutje.

31 Zo ging dat wel een dag of tien door en als de Graaf 's avonds Tijl bij het
32 weggaan opwachtte en vroeg, hoe het met het werk stond, dan zei Tijl, dat hij
33 heel tevreden was en maakte van de gelegenheid gebruik om nog een voorschot
34 te vragen. Zogenaamd omdat de verf die hij gebruikte, zo kostbaar was, maar in
35 werkelijkheid omdat 1 .

36 Want de drie schavuiten vonden het nog niet mooi genoeg, dat ze de hele dag in
37 die ridderzaal een lui en lekker leventje hadden. Nee, als ze 's avonds terug
38 kwamen in de herberg, waar ze sliepen, dan maakten ze ook daar nog goede
39 sier: de herbergier had nog nooit zulke royale gasten gehad.

40 Eindelijk werd het de Graaf toch wel een beetje te machtig en hij vroeg Uilen-
41 spiegel, of hij nu niet eens wat van z'n werk te zien kon krijgen. “Met genoegen,”
42 zei deze, “laten we dan afspreken, dat u vanmiddag eens komt kijken. Dan zal de
43 ene wand klaar zijn. Maar er mag niemand anders komen dan u alleen: ik heb
44 een heel duur soort verf gebruikt, dat alleen zichtbaar is voor mensen met edel
45 bloed. Wie ook maar één druppeltje niet-adellijk bloed in zijn aderen heeft, die
46 ziet van de hele beschildering niets.”

47 's Middags werd de Graaf plechtig binnengelaten in zijn eigen ridderzaal. Op
48 een wenk van Uilenspiegel trokken de helpers een linnen laken, dat voor één van

49 de wanden hing, weg, en de kale muur kwam te voorschijn. “Wat zegt u er van,
50 meneer de Graaf?” vroeg Tijn met een stalen gezicht. De Graaf zag niets, en zei:
51 “Hm...”

52 Maar Tijn had voor de feestelijke gelegenheid een palet in zijn linkerhand en
53 een grote kwast in zijn rechterhand. Met de kwast wees hij naar de kale muur
54 en begon vol geestdrift uit te leggen: “Daar op dat prachtige witte paard zit uw
55 betovergrootvader, in dat gouden harnas. Om hem heen, op de bruine paarden,
56 zitten de ridders van zijn leger en drie lui daar in de hoek, die zo somber en
57 verdrietig kijken, dat zijn de gevangen vijanden, die zich moesten overgeven. En
58 daar tussen de bomen door ziet u de vrouw van adel met haar dames aankomen,
59 om de overwinnaar te begroeten. Hier op de voorgrond liggen de lijken van
60 drie vijanden, die uw Heer betovergrootvader hoogst eigenhandig in het zand
61 deed bijten. Daar in de verte steekt het kasteel af tegen de blauwe lucht; ziet u de
62 vlag wapperen?”

63 De Graaf stond maar te knikken, al zag hij niets van al het moois, dat Tijn zo
64 vol overtuiging stond aan te wijzen. Uiteindelijk kreeg hij het er benauwd van en
65 stapte naar de deur. “Dus Uw Edelheid is tevreden?” vroeg Tijn vriendelijk en
66 onderdanig. De Graaf wierp nog eenmaal een blik op de kale muur en zei:
67 “Zeker, zeker, mijn vriend,” en verdween.

68 Maar toen de Gravin hoorde, dat haar gemaal al de eerste wandschildering
69 had bewonderd, begon zij te zeuren, dat zij en haar hofdames ook wel eens
70 een kijkje mochten nemen. Tijn weigerde eerst, maar toen ook de Graaf aan-
71 drong, grotendeels omdat hij nieuwsgierig was, of anderen soms wél iets van een
72 wandschildering zouden ontdekken, gaf Tijn toe.

73 De Graaf en de Gravin met hun hele gevolg kwamen binnen. Tijn vertelde
74 weer van de bijzondere verf, die alléén gezien kon worden door mensen van
75 zuivere adel. Hij liet het doek wegnemen en begon opnieuw aan zijn uitleg. Hij
76 loog er nog tweemaal zoveel bij, als toen hij de Graaf alleen bij de neus nam. Het
77 hele gezelschap hield z'n mond en stond maar te knikken.

78 Echter: de nar van de Graaf was ook mee naar binnen geslopen. Die zei
79 hardop: “Nou kan ik merken, dat het met mijn adel niet helemaal pluis is, want
80 ik mag een boon zijn, als ik ook maar iets zie van een tekening of van verf.”
81 “Stakker,” zei Uilenspiegel lachend en de hofdames trokken hun neuzen op voor
82 die nar, die zo te koop liep met zijn lage afkomst.

83 Toen het hele gezelschap de zaal verlaten had, buitelden de twee helpers van
84 puur plezier driemaal over de kop. Maar Tijn zei: “Jongens, als de narren de
85 waarheid beginnen te zeggen, dan wordt het voor ons gevaarlijk. We pakken
86 vanavond onze biezen en komen hier niet meer terug.”

87 De volgende morgen wachtte de Graaf tevergeefs op de drie bedriegers: zij
88 hadden Hessen verlaten.